

Arthropoder

Insecta

Arachnoidea

Pediculus humanus capitis (hovedlus), p.h. corporis (kropslus), phthirus pubis (fladlus)

Blodsugende lus=vingeløse, ca .3 mm lange og lever på hår.

Hunlus lægger æg der klæbes fast på basis af et hår. Efter 1 uge klækkes de=nymfer. I løbet af 3 uger modnes de. Voksne lus lever 1 mdr, hunner lægger 4-5 æg dagl. I perioden.

Kan kortvarigt være i beklædning.

Reservoir er mennesker.

Hovedlus transmitteres fra børnehaver mm. ved direkte kontakt.

Kropslus er sjælden i Danmark.

Fladlus transmitteres seksuelt.

Diagnose: makroskopisk og mikroskopisk påvisning af æg eller lusen.

Behandling: Shampoo med pyretrum eller malathion. Gentage behandling efter 8 dage, samt rede med tættekam og brug balsam. Frys børster og hovedbeklædning

Pulex irritans (lopper)

Der findes menneskelopper, derudover kan vi inficeres med lopper fra katte, hunde, fugle og rotter.

Lopper er ca. 3 mm lange, kan leve op til 1 år.

Hunner lægger æg i værtens omgivelser → larver og pupper → klækkes og voksne lopper inficerer værten.

Bid giver anledning til kløe og rød papel ved stikstedet.

Behandling: pyretrum-sæbe

Myiasis (sygdom)

Forsaget af enten insektlaver eller maddiker.

Traumatiske myiasis: hvor æg eller larver lægges i åbne sår
Furunkular myiasis: laver penetrerer intakt hud → infektioner minder om stafylokokinfectioner.

Flere forskellige fluer/mider der kan foresage sygdomme, forløb forskelligt afhængig af vektor.

Ved furunkular ses temmelig stor papel med omkringliggende erythem.

Behandling: ekstraktion af laver.
Strygning af tøj i endemiske områder.

Flåter

Relativt store (0,5-1cm), blodsugende i alle stadier.

Udvikler sig fra nymfer og larver til voksne, kønsmodne dyr.
Smittes ved ophold i skove eller højt græs, hvor de sætter sig fast distalt på ekstremiteterne og vandre op.

Kan overføre alvorlige sygdomme som encephalitis og borelia.

Behandling: fjernelse, evt. behandling af overført sygdom.

Sarcoptes scabiei (fnatmide)

Voksne mider: 0,2-0,4mm.
Hunnerne lever i gange de har boret i epidermidis. Lægger et par æg dagl. → efter 2-4 dage frigøres larver → kravler til husoverfladen → 6-10 dage voksne mider.

Findes tit mellem fingrene, men kan være over hele kroppen. Årsag til fnat.

Der udvikles hypersensibilitetsreaktion pga. miderne og omkring gangene et subakut/kronisk eksantem med rødme, kløe og afskalning.

Diagnose: klinisk billede, evt. ophentning af mide med nål fra gravegang og mikroskopisk identificeres.